

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാഭേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുഭവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ഷഷ്ടസ്കന്ധേ തൃതീയോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാഭേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ ഷഷ്ടസ്കന്ധേ തൃതീയോദ്യായഃ ॥

രാജോവാച

നിശമ്യ ദേവഃ സ്വഭടോപവർണിതം

പ്രത്യാഹ കിം താൻ പ്രതി ധർമരാജഃ ।

ഏവം ഹതാജ്ഞാ വിഹതാൻ മുരാരേ -

ർന്നൈദേശികൈര്യസ്യ വശേ ജനോദ്യം ॥ 1 ॥

യമസ്യ ദേവസ്യ ന ദണ്ഡഭംഗഃ

കുതശ്ചനർഷേ ശ്രുതപൂർവ ആസീത് ।

ഏതൻമുനേ വൃശ്ചതി ലോകസംശയം

ന ഹി ത്വദന്യ ഇതി മേ വിനിശ്ചിതം ॥ 2 ॥

ശ്രീശുക ഉവാച

ഭഗവത്പുരുഷൈ രാജൻ യാമ്യഃ പ്രതിഹതോദ്യമാഃ ।

പതിം വിജ്ഞാപയാമാസുർയമം സംയമനീപതിം ॥ 3 ॥

യമദൂതാ ഊചുഃ

കതി സന്തീഹ ശാസ്താരോ ജീവലോകസ്യ വൈ പ്രഭോ ।

ത്രൈവിദ്യം കുർവതഃ കർമ ഫലാഭിവൃക്തിഹേതവഃ ॥ 4 ॥

യദി സ്യുർബഹവോ ലോകേ ശാസ്താരോ ദണ്ഡധാരിണഃ ।

കസ്യ സ്യാതാം ന വാ കസ്യ മൃത്യുശ്ചാമൃതമേവ വാ ॥ 5 ॥

കിന്തു ശാസ്ത്യബഹുത്വേ സ്വാദ്ബഹുനാമിഹ കർമ്മിണാം |
ശാസ്ത്യത്വമുപചാരോ ഹി യഥാ മണ്ഡലവർതിനാം || 6 ||

അതസ്ത്വമേകോ ഭൂതാനാം സേശ്വരാണാമധീശ്വരഃ |
ശാസ്താ ദണ്ഡധരോ നൃണാം ശുഭാശുഭവിവേചനഃ || 7 ||

തസ്യ തേ വിഹതോ ദണ്ഡോ ന ലോകേ വർതതേധുനാ |
ചതുർഭിരദ്ഭുതൈഃ സിദ്ധൈരാജ്ഞാ തേ വിപ്രലംഭിതാ || 8 ||

നീയമാനം തവാദേശാദസ്മാഭിർയാതനാഗൃഹാൻ |
വ്യമോചയൻ പാതകിനം ഛിത്ത്വാ പാശാൻ പ്രസഹ്യ തേ || 9 ||

താംസ്തേ വേദിതുമിച്ഛാമോ യദി നോ മന്യസേ ക്ഷമം |
നാരായണേത്യഭിഹിതേ മാ ദൈരിത്യായയൂർദ്ദ്രുതം || 10 ||

ശ്രീശുക ഉവാച
ഇതി ദേവഃ സ ആപൃഷ്ടഃ പ്രജാസംയമനോ യമഃ |
പ്രീതഃ സ്വഭൂതാൻ പ്രത്യാഹ സ്മരൻ പാദാംബുജം ഹരേഃ || 11 ||

യമ ഉവാച
പരോ മദന്യോ ജഗതസ്തസ്ഥുഷശ്ച
ഓതം പ്രോതം പടവദ്യത്ര വിശ്വം |
യദംശതോന്യസ്വ സ്ഥിതിജൻമനാശാ
നസ്യോതവദ് യസ്യ വശേ ച ലോകഃ || 12 ||

യോ നാമഭിർവാചി ജനാനിജായാം
ബധ്നാതി തന്തർയാമിവ ദാമഭിർഗാഃ |
യസ്മൈ ബലിം ത ഇമേ നാമകർമ്മ -
നിബന്ധബദ്ധാശ്ചകിതാ വഹന്തി || 13 ||

അഹം മഹേന്ദ്രോ നിര്യതിഃ പ്രചേതാഃ
 സോമോഗ്നിരീശഃ പവനോർഭകോ വിരിഞ്ചഃ |
 ആദിത്യവിശ്വേ വസവോഽഥ സാധ്യാ
 മരുദ്ഗണാ രുദ്രഗണാഃ സസിദ്ധാഃ || 14 ||

അന്യേ ച യേ വിശ്വസൃജോമരേശാ
 ഭൃഗ്വാദയോഽസ്പൃഷ്ടരജസ്തമസ്താഃ |
 യസ്യേഹിതം ന വിദുഃ സ്പൃഷ്ടമായാഃ
 സത്ത്വപ്രധാനാ അപി കിം തത്ത്വോന്യേ || 15 ||

യം വൈ ന ഗോഭീർമനസാസുഭീർവാ
 ഹൃദാ ഗിരാ വാസുഭ്യതോ വിചക്ഷതേ |
 ആത്മാനമന്തർഹൃദി സന്തമാത്മനാം
 ചക്ഷുർയഥൈവാകൃതയസ്തതഃ പരം || 16 ||

തസ്യാത്മതന്ത്രസ്യ ഹരേരധീശിതഃ
 പരസ്യ മായാധിപതേർമഹാത്മനഃ |
 പ്രായേണ ദൂതാ ഇഹ വൈ മനോഹരാ -
 ശ്ചരന്തി തദ്രൂപഗുണസ്വഭാവാഃ || 17 ||

ദൂതാനി വിഷ്ണോഃ സുരപൂജിതാനി
 ദുർഭർശലിംഗാനി മഹാദ്ഭൂതാനി |
 രക്ഷന്തി തദ്ഭക്തിമതഃ പരേഭ്യോ
 മത്തശ്ച മർത്യാനഥ സർവതശ്ച || 18 ||

ധർമം തു സാക്ഷാദ്ഭഗവത്പ്രണീതം
 ന വൈ വിദുര്യുഷയോ നാപി ദേവാഃ |
 ന സിദ്ധമുഖ്യാ അസുരാ മനുഷ്യാഃ
 കൃതശ്ച വിദ്വാധരചാരണാദയഃ || 19 ||

സ്വയംഭൂർനാരദഃ ശംഭുഃ കുമാരഃ കപിലോ മനുഃ |
പ്രഹ്ലാദോ ജനകോ ഭീഷ്മോ ബലിർവൈയാസകിർവയം || 20 ||

ദ്വാദശൈതേ വിജാനീമോ ധർമം ഭാഗവതം ഭടാഃ |
ഗുഹ്യം വിശുദ്ധം ദുർബോധം യം ഇതാത്പാമൃതമശ്നുതേ || 21 ||

ഏതാവാനേവ ലോകേന്ദ്രീൻ പുംസാം ധർമഃ പരഃ സ്യുതഃ |
ഭക്തിയോഗോ ഭഗവതി തന്നാമഗ്രഹണാദിഭിഃ || 22 ||

നാമോച്ചാരണമാഹാത്മ്യം ഹരേഃ പശ്യത പുത്രകാഃ |
അജാമിലോപി യേനൈവ മൃത്യുപാശാദമുച്യത || 23 ||

ഏതാവതാലമഘനിർഹരണായ പുംസാം
സങ്കീർതനം ഭഗവതോ ഗുണകർമനാമ്ലാം |
വിക്രൂശ്യ പുത്രമഘവാൻ യദജാമിലോപി
നാരായണേതി മ്രിയമാണ ഇയായ മൂക്തിം || 24 ||

പ്രായേണ വേദ തദിദം ന മഹാജനോഽയം
ദേവ്യാ വിമോഹിതമതിർബത മായയാലം |
ത്രയോം ജഡീകൃതമതിർമധുപുഷ്പിതായാം
വൈതാനികേ മഹതി കർമണി യുജ്യമാനഃ || 25 ||

ഏവം വിമൃശ്യ സുധിയോ ഭഗവത്യനന്തേ
സർവാത്മനാ വിദധതേ ഖലു ഭാവയോഗം |
തേ മേ ന ദണ്ഡമർഹന്ത്യഥ യദ്യമീഷാം
സ്യാത്പാതകം തദപി ഹന്ത്യുരുഗായവാദഃ || 26 ||

തേ ദേവസിദ്ധപരിഗീതപവിത്രഗാമാ
യേ സാധവഃ സമദ്യശോ ഭഗവത്പ്രപന്നാഃ |

താൻ നോപസീദത ഹരേർഗദയാഭിഗുപ്താൻ
 നൈഷാം വയം ന ച വയഃ പ്രഭവാമ ദണ്ഡേ || 27 ||

താനാനയധ്വമസതോ വിമുഖാൻ മുകുന്ദ -
 പാദാരവിന്ദമകരന്ദരസാദജസ്രം |
 നിഷ്കീഞ്ചനൈഃ പരമഹംസകുലൈ രസജൈഃ
 ജുഷ്ടാദ്ഗൃഹേ നിരയവർത്തനി ബദ്ധതൃപ്താൻ || 28 ||

ജിഹ്വാ ന വക്രതി ഭഗവദ്ഗുണനാമധേയം
 ചേതശ്ച ന സ്മരതി തച്ചരണാരവിന്ദം |
 കൃപ്തായ നോ നമതി യച്ഛിര ഏകദാപി
 താനാനയധ്വമസതോക്യതവിഷ്ണുകൃത്യാൻ || 29 ||

തത് ക്ഷമ്യതാം സ ഭഗവാൻ പുരുഷഃ പുരാണോ
 നാരായണഃ സ്വപുരുഷൈര്യദസത്കൃതം നഃ |
 സ്യാനാമഹോ ന വിദുഷാം രചിതാഞ്ജലീനാം
 ക്ഷാന്തിർഗരീയസി നമഃ പുരുഷായ ഭൂമേ || 30 ||

തസ്മാത് സങ്കീർതനം വിഷ്ണോർജഗന്മംഗലമഹസാം |
 മഹതാമപി കൗരവ്യ വിദ്യൈകാന്തികനിഷ്ഠ്യതിം || 31 ||

ശുൺവതാം ഗുണതാം വീർയാൺയുദാമാനി ഹരേർമുഹുഃ |
 യഥാ സുജാതയാ ഭക്ത്യാ ശുഭ്യുന്നാത്മാ വ്രതാദിഭിഃ || 32 ||

കൃപ്താംഘ്രിപദ്മമധുലിൺ ന പുനർവിസൃഷ്ട -
 മായാഗുണേഷു രമതേ വൃജിനാവഹേഷു |
 അന്യസ്തു കാമഹത ആത്മരജഃ പ്രമാർഷ്ടു -
 മീഹേത കർമ യത ഏവ രജഃ പുനഃ സ്യാത് || 33 ||

ഇത്ഥം സ്വഭർതൃഗദിതം ഭഗവൻമഹിത്വം
സംസ്കൃത്യ വിസ്മിതധിയോ യമകിങ്കരാന്യേ |
നൈവാച്യുതാശ്രയജ്ഞം പ്രതി ശങ്കമാനാ
ദ്രഷ്ടും ച ബിഭൃതി തതഃ പ്രഭൃതി സു രാജൻ ||34 ||

ഇതിഹാസമിമം ഗൃഹ്യം ഭഗവാൻ കുന്ദസന്ദവഃ |
കഥയാമാസ മലയേ ആസീനോ ഹരിമർചയൻ ||35 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
ഷഷ്ഠസ്കന്ധേ യമപുരുഷസംവാദേ തൃതീയോദ്യായഃ ||